

20 اسفند در گذر تاریخ

* تشکیل نیروی هوایی ایران با هفت فروند هواپیما (1304 ش)

اشاره:

در اواخر سال 1304 ش، چند فروند هواپیمای فرانسوی و روسی خریداری شد که با نام پرندگانی از قبیل عقاب، سیمرغ، کرکس، تیهو و... خوانده می‌شدند. محل استقرار این هواپیماها، آبادی قلعه مرغی در جنوب غربی تهران انتخاب شد که وسعت کافی جهت نشست هواپیما داشت. پس از آن، عده‌ای دانشجو جهت گذراندن دوره‌های آموزشی خلبانی به کشورهای روسیه و فرانسه اعزام شدند. تا این که در همان سال، نیروی هوایی ایران تشکیل گردید. پس از مدتی، با تاسیس آموزشگاه‌ها و دانشکده‌های خلبانی و فنی و دیده‌بانی، تربیت و آموزش نیروها نیز در داخل کشور انجام گرفت.

* ترور 171؛ احمد کسروی؛ یکی از نویسندگان ضد مذهبی زمان طاغوت توسط فداییان اسلام (1324 ش)

اشاره: سید احمد کسروی یکی از نویسندگانی بود که علی‌رغم این که در ابتدا خود در سلك روحانیت قرار داشت، ولی پس از مدتی، در اثر انحرافات فکری، به هتاک علیه مقدسات دینی اسلام دست زد. آرای او در نقد مذهب تشیع، مسائلی بود که پیش از وی بر قلم برخی از نویسندگان اهل سنت جاری شده بود و علمای شیعه نیز پاسخ آن‌ها را داده بودند، اما او با زبانی که از بی‌نزاکتی و هتاک خالی نبود، همان انتقادها را رواج داد. کسروی ضمن اینکه مرتباً بر ضد علما و روحانیت شیعه هرزه‌گویی می‌کرد، وقتی که معارض و مبارزی در این مسیر برای خود ندید، پا را فراتر نهاده و شروع به هتاک به ساحت مقدس امام جعفر صادق (ع) نمود و درصدد بود که با این بی‌شرمی و دریدگی، آخرین میزان غیرت و سرمایه‌های نهفته مکتبی شیعیان را ارزیابی کند. وقتی کار کسروی به این مرحله رسید، در تمام محافل دینی به ویژه در حوزه علمیه نجف اشرف، شور و غوغایی برپا شد. در این حال هنگامی که کتابی از او در اهانت به ساحت مقدس امام صادق (ع) به دست سید مجتبی نواب صفوی رسید، وی کتاب را نزد علمای نجف برد و حکم ارتداد کسروی را از آیت‌الله‌العظمی حاج آقا حسین قمی، از مراجع بزرگ نجف، گرفت. از این رو راهی ایران گردید و پس از چند بار مناظره، وقتی که کسروی را غیرقابل اصلاح دید، درصدد از میان بردن این مهره منحرف برآمد. اما در زمان حمله به کسروی، گلوله در تفنگ نواب گیر کرد و تنها توانست او را زخمی کند. با این حال، پس از مدتی که از زندانی شدن نواب می‌گذشت، بر اثر فشار مردم و علما از حبس آزاد شد و توانست علیه کسروی شکایت کند. پرونده‌ای برای کسروی تشکیل گردید که سرانجام هنگامی که او به دادگستری مراجعه نمود توسط یاران فداییان اسلام اعدام انقلابی شد. برادران امامی که عامل اصلی این ترور بودند نیز پس از مدتی بر اثر درخواست‌های مکرر مردم و دفاع قاطع علما، از زندان آزاد شدند. بدین ترتیب، نخستین اقدام انقلابی فداییان اسلام به بار نشست و کسروی و اندیشه‌های پلیدش به گورستان تاریخ پیوست.

* رحلت فقیه برجسته و عالم مجاهد آیت الله 171؛ حاج آقا حسین خادمی (1363؛ raquo؛ ش)

اشاره: آیت‌الله حسین خادمی اصفهانی در سال 1280 ش (1317 ق) در اصفهان به دنیا آمد. وی پس از فراگیری مقدمات و سطح، به نجف اشرف رفت و از محضر استادانی چون میرزای نائینی، سیدابوالحسن اصفهانی و شیخ محمد جواد بلاغی بهره‌مند شد. آیت‌الله خادمی در 26 سالگی به مقام رفیع اجتهاد نائل گشت و پس از بازگشت به اصفهان، حلقه درس فقه و اصول خود را تشکیل داد و شاگردان فراوانی تربیت نمود. ایشان در جریان کشف حجاب، با سخنرانی‌های آتشین خود به مبارزه با رژیم رضاخان برخاست و در ملی شدن صنعت نفت نیز در کنار آیت‌الله کاشانی و شهید نواب صفوی فعالیت زیادی نمود. آیت‌الله خادمی از آغاز نهضت امام خمینی، در تشویق و ترغیب مردم در برپایی جنبش اسلامی ضد سلطنتی و بیان اهداف امام، در اصفهان نقش ارزشمندی ایفا نمود. از آیت‌الله سیدحسین خادمی تالیفات متعددی برجای مانده که کتاب رهبر سعادت در زمینه اثبات دین اسلام با دلایل علمی، فلسفی، تاریخی و با تحلیل‌های منطقی، شهرت دارد. این عالم بزرگوار در 20 اسفند 1363 ش در 86 سالگی در اصفهان بدرود حیات گفت و در شهر مشهد مدفون گردید.

* خارج شدن ایران از سازمان سنتو (1357 ش)

اشاره: با توجه به اهمیت استراتژیک ایران و نیاز مبرم اروپا و آمریکا به منابع عظیم انرژی طبیعی ایران همچون نفت و گاز، غرب درصدد برآمد که به هر طریق ممکن، ایران را از جمله متحدان خود سازد. از این رو، پیمان نظامی بغداد در سال 1333 ش میان عراق، ترکیه و انگلستان منعقد شد. چند ماه بعد ایران و پاکستان نیز به این پیمان پیوستند و نام آن به سازمان پیمان مرکزی یا سنتو تغییر یافت. ضمن آنکه آمریکا نیز به عنوان عضو ناظر در این پیمان حضور داشت. هرچند امضای این پیمان با مخالفت‌های شدیدی در ایران مواجه گردید ولی دولت به اعتراضات مردمی توجهی نکرد و پیمان سنتو را به رسمیت شناخت. پیمان سنتو حلقه میانی پیمان ناتو در اروپا و پیمان سیتو در شرق آسیا بود و همکاری‌های اقتصادی، سیاسی، نظامی و اطلاعاتی را در برمی‌گرفت. این زنجیره از پیمان‌های نظامی، در واقع بخشی از محاصره اتحاد جماهیر شوروی و اقرار آن را تشکیل می‌دادند که توسط آمریکا برنامه‌ریزی شده بود. در این میان آمریکا به بهانه اجرای مفاد این قرارداد، توانسته بود با گسیل نظامیان خود به داخل نیروهای مسلح ایران، کشورمان را به پایگاه دیدبانی در جهت اهداف خود تبدیل کند. اما در پی کودتای نظامی عبدالکریم قاسم در عراق در سال 1337 ش، این کشور از پیمان سنتو خارج شد. پاکستان نیز در اعتراض به عدم حمایت اعضای سنتو از این کشور در مقابل هند، این پیمان را ترک کرد و

سرانجام با سرنگونی رژیم شاه و خروج ایران از پیمان سنتو، این پیمان عملاً از هم پاشید. قبل از انحلال پیمان سنتو، در سال 1354، در پی سرنگونی رژیم ویتنام جنوبی، پیمان سیتو نیز منحل شده بود. با این وصف، حلقه محاصره آمریکا به دور شوروی در آسیا، عملاً در اواخر دهه 1350 ش از بین رفت. پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی و خروج جمهوری اسلامی ایران از این پیمان استعماری، رشته‌های آن از هم گسیخت و به جای آن، سازمان همکاری‌های اقتصادی (OPEC)؛ در راستای منافع کشورهای منطقه پا گرفت.

27 ربیع الثانی در گذر تاریخ

* موافقت 171#؛ محمدعلی شاه قاجار؛ با انقلاب مشروطه (1327 ق)

اشاره: محمدعلی شاه قاجار پس از مخالفت‌های سرسختانه، در حالی با انقلاب مشروطه موافقت کرد که قدرت مشروطه خواهان هر روز افزایش می‌یافت. بدین ترتیب، محمدعلی شاه که قبلاً با مردم مبارز و مشروطه خواه ایران، مقابله کرده بود، تسلیم آنان شد و بر خلاف میل باطنی خود، دست خطی مبنی بر لازم الاجرا بودن قانون اساسی را به مجلس شورای ملی ارسال کرد. بدین ترتیب، دوران یک ساله‌ی استبداد صغیر به پایان رسید، هرچند محمدعلی شاه به تعهدات خود عمل نکرد.

* رحلت فقیه بزرگوار شیعه آیت الله العظمی حاج سیداحمد خوانساری (1405 ق)

اشاره: حضرت آیت الله العظمی سیداحمد خوانساری در سال 1309 ق در خوانسار به دنیا آمد. در 3 سالگی پدر را از دست داد و سرپرستی او بر عهده‌ی برادرش قرار گرفت. سید احمد پس از فراگیری مقدمات در زادگاه خود، برای ادامه‌ی تحصیل، عازم اصفهان گردید و از آن جا عزم نجف اشرف نمود. ایشان در حوزه‌ی علمیه‌ی نجف خوشه‌چین خرمن معارف آیات عظام: آخوند خراسانی، سیدمحمدکاظم یزدی، میرزای نایینی و آقاضیاءالدین عراقی بود و پس از سالیانی، بر قله‌ی رفیع اجتهاد دست یافت. آیت‌الله خوانساری در سال 1335 ق به ایران بازگشت و در درس آیت الله شیخ عبدالکریم حائری یزدی در اراک شرکت کرد. با تاسیس حوزه‌ی علمیه‌ی قم، به تدریس و پرورش شاگردان همت گماشت ولی از جانب آیت‌الله بروجردی عازم تهران گردید و در مسجد سیدعزیزالله به اقامه‌ی نماز جماعت، تدریس خارج فقه، رفع گرفتاری‌های مردم و فعالیت‌های سیاسی پرداخت. ایشان در زهد و پرهیزگاری و مبارزه با هوای نفس کم نظیر و زبانزد همگان بود و حضور ایشان در کنار حضرت امام، نهضت اسلامی ایران را تقویت می‌کرد. سرانجام این عالم ربانی در 29 دی 1363 در 96 سالگی جان به جان آفرین تسلیم کرد و به سرای باقی شتافت. پیکر آن مرجع بزرگوار تقلید پس از تشییع در تهران به قم منتقل گردید و در مسجد بالاسر حضرت معصومه (س) مدفون شد.

10 مارس در گذر تاریخ

* تولد 171#؛ پیر کورنی؛ نویسنده و ادیب معروف فرانسوی

* اختراع تلفن توسط 171#؛ الکساندر گراهام بل؛ مبتکر شهیر اسکاتلندی (1876م)

* شکست سپاهیان ایتالیایی از قوای حبشه در نبرد آدوا (1896م)